నవ్వు

— సి. భవానీదేవి

"టైం అయింది త్వరగా తెములు" అంది భార్గవి అక్కతో.

"అయిపోయింది లేవే! ఒరేయ్‌గోపీ! రిక్షా పిల్చుకురా!" అంది అరుణ చీరకుచ్చిళ్ళు సవరించుకుంటూ.

గోపీ మరుక్షణంలోనే వాకిట్లో రిక్షాతో ప్రత్యక్షమయ్యాడు.

"అక్కయ్యనిదించి జాగ్రత్తగా తిరిగిరావే భార్గవీ" అరుంధతిచిన్న కూతురితో జాగ్రత్తలు చెప్పింది.

"సర్లేవే! అంతభయం ఎందుకు. పోనీ పోయ్‌రిక్షా" రిక్షావాడిని తొందరపెట్టింది భార్గవి.

సర్దుకొని కూర్చున్నారిద్దరూ. అరుణ దిగాలుగా మొహంపెట్టి

"వెళ్ళివస్తానమ్మా" అంది.

"మంచిదితల్లీ! సామాన్లు జాగ్రత్త. ఎక్కేటప్పుడు దిగేటప్పుడు లెక్కపెట్టుకోండి" రిక్షా సాగిపోతుంటే వెనకనించి అరిచినట్లుగా కేక వేసి చెప్పింది అరుంధతి.

తల్లి కేకకి మొహం చిట్లించుకుంది భార్గవి.

స్టేషన్ చేరగానే సామాన్లన్నీ ఒకచోట పెట్టి రిక్షావాడికి డబ్బులిచ్చి పంపింది భార్గవి. టికెట్లు తెచ్చింది. అక్కని సామాన్లకి కాపలాగా ఉంచి.

కి

సామాన్లన్నీ ప్లాట్‌ఫారంపై చేర్చటాని ఇద్దరూ చాలాశ్రమ పడవలసివచ్చింది. మొత్తం పదకొండున్నాయి. ఇద్దరివల్ల ఏమవుతుంది. కూలీని మాట్లాడింది. దిగేచోట కూలీలు దొరకరు. అమ్మ మరీ చాదస్తంగా ఇన్నిమూటలు చేస్తుంది. ప్రయాణంలో సామాను ఎంత తక్కువుంటే అంతమంచిదంటే అమ్మ వినిపించుకోదు. క్రొత్తగా పెళ్ళయిన అక్క సంసారంకోసం పదకొండు మూటలు అమ్మ దృష్టిలో తక్కువకిందే లెక్క. తనలో తాను విసుక్కుంది భార్గవి.

ఇంతలో గంటకొట్టారు.

ప్లాట్‌ఫారంపై హడావుడి మొదలయింది.

అందరూ పరుగు పందాల్లో గుర్రాల్లా అటూ యిటూ పరుగెడుతున్నారు.

రైలువచ్చి వగరుస్తూ నిల్చుంది.

రెండు నిముషాల్లో భార్గవి అక్క ఎక్కగానే సామాన్లన్నీ ఎక్కించింది కూలీవాడిచేత. వాడే అన్ని సర్దాడు. కూలీ ఇస్తుండగానే రైలు కదిలింది. హడావుడిగా దిగిన కూలీని చూసి 'అమ్మయ్య' అని విశ్రాంతిగా గాలి పీల్చుకుంది భార్గవి. ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు ఇంతకంటే ఎక్కువసేపు ఆగదు.

నిలబడి అటూ ఇటూ చూసింది. అరుణకు ఎలాగో సీటుదొరికింది. తనకేలేదు.

'ఈ ట్రెయిన్‌లో ఎప్పుడూ ఇంతే!' విసుగ్గా సణిగింది.

ఇంతలో ఎవరో సర్దుకొని సీటుఇచ్చారు.

'ఫర్వాలేదు! ఈ మాత్రం మానవత్వం ఉంది కాబట్టే ఇంతమాత్రం ఉంది దేశం!' అనుకుంది భార్గవి. సీటుఇచ్చిన వారికి కళ్ళతోనే కృతజ్ఞతలు తెలిపింది. మళ్ళీ ఒకసారి ఎదురు సీటుకిందా ప్రక్కసీటుకిందా సర్దిన సామాన్లు కళ్ళతోనే లెక్కవేసుకుంది. అరుణకు ఇవేమీ పట్టలేదు.

ఆమె ధ్యాసంతా భర్తమీద ఉంది.

భార్గవితో దారిపొడుగునా భర్తగురించిన సంగతులు చెప్పసాగింది అరుణ.

బావగారి గురించిన కబుర్లు వింటున్న భార్గవి కళ్ళు అకస్మాత్తుగా ఎదురుగా ఉన్న సింగిల్‌సీటులో కూర్చున్న వ్యక్తిమీదపడినాయి.

ఇప్పుడే ఎక్కినట్లున్నాడు.

ఎవరితను? అసలు మనిషేనా అనుకుంది ఉలిక్కిపడ్డట్లుగా. నల్లనిమనిషి. మనిషికి మ్యాచయే నల్లకళ్ళజోడు. బొమ్మల బుష్‌షర్ట్ చొక్కా. హిప్పీక్రాఫ్‌తో ఉన్నతను తమ మాటలు శ్రద్ధగా వింటున్నట్లు తోచింది భార్గవికి. మధ్య మధ్య చిరునవ్వులు కూడా చిందిస్తున్నాడు అపర కృష్ణుడు.

ఏదో పుస్తకం చేతుల్లో పట్టుకున్నా అతని కళ్ళు భార్గవిమీదే ఉన్నట్లుగా నల్ల కళ్ళజోడు లోంచికూడా లీలగా కనిపిస్తున్నది.

భార్గవికి ఒళ్ళు మండింది.

"ఏయ్ మిస్టర్ మర్యాద తెలీదా! ఏమిటా చూపులు" అందామనుకుంది. కానీ 'నువ్వు నావైపు చూడంది నేను చూసినట్లు నీకెలా తెల్సింద'ని అతడంటే పరువేపోతుంది.

ఆలోచిస్తున్న భార్గవికి అరుణ మాటలు బుర్రకెక్కటంలేదు.

చిన్న కుదుపుతో రైలాగిందెందుకో.

సంచీబోర్లాపడింది,

అమ్మ అరుణ కిష్టమని పెట్టిన సపోటాలు యాపిల్స్ బయటికివచ్చి అందర్నీ పలకరించాయి.

అతను వెంటనేవంగి సర్దిసరిచేసి పెట్టాడు. ఆ పైన "థాంక్స్" చెప్పండన్నట్లు అక్కచెల్లెళ్ళకేసి చూశాడు.

భారవి కోపంగా చురచురాచూసి మొహం మాడ్చుకుంది.

'పెదహీరో బయల్దేరాడు' అనుకుంది.

అరుణమాత్రం అతనికేసిచూసి "థాంక్స్" అన్నది.

ఎవరితను? అసలు మనిషేనా అనుకుంది ఉలిక్కిపడ్డట్లుగా నల్లని మనిషి. మనిషికి మ్యాచయే నల్లకళ్ళజోడు. బొమ్మల బుష్‌షర్ట్ చొక్కా హిప్పీక్రాఫ్‌తో ఉన్నతను తమ మాటలు శ్రద్ధగా వింటున్నట్లు తోచింది భార్గవికి మధ్యమధ్య చిరునవ్వులు కూడా చిందిస్తున్నాడు అపరకృష్ణుడు

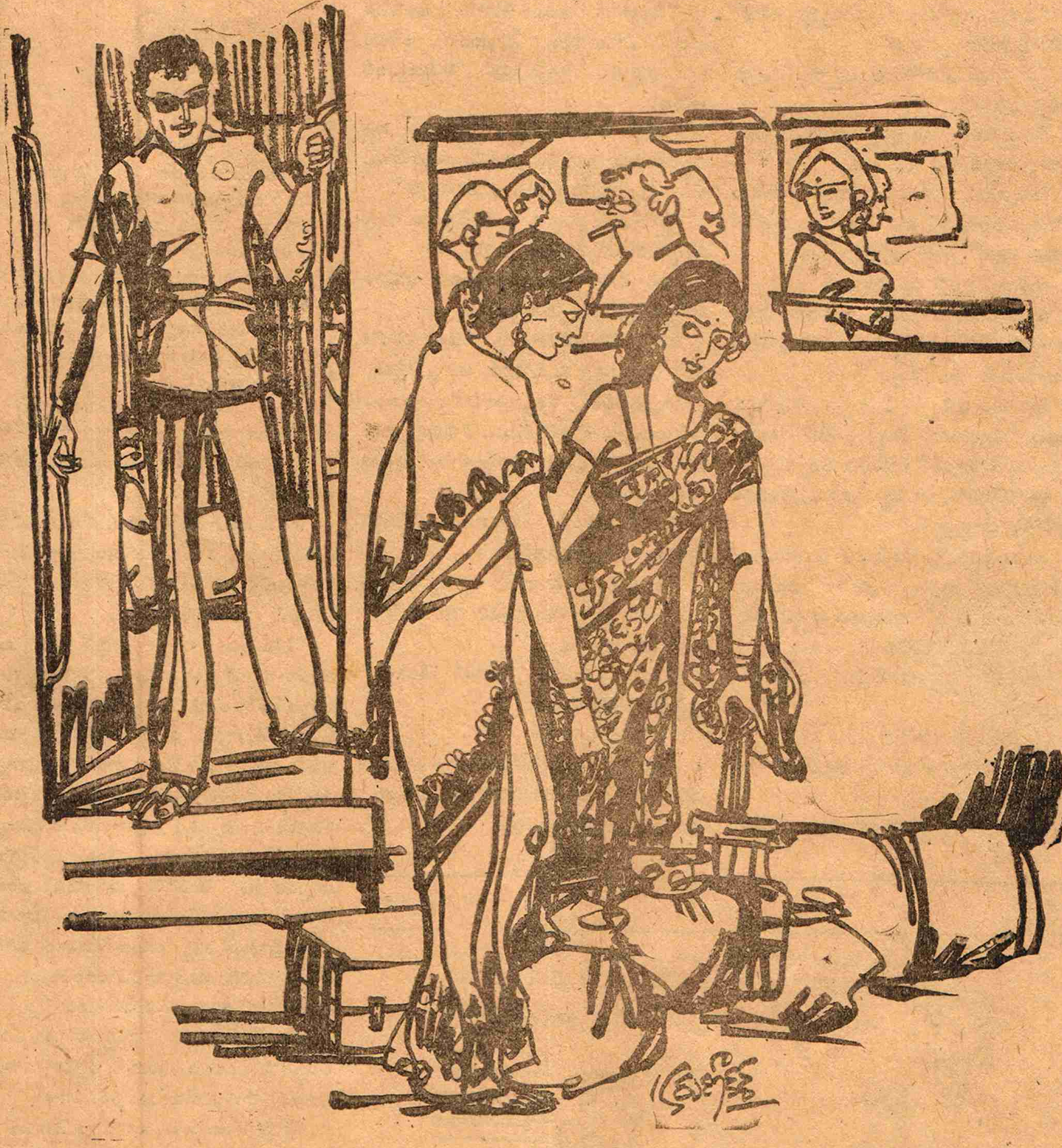

"ఆ మొహానికితోడు థాంక్స్ కూడా అరుణ చెప్పి గొణిగింది భార్గవి.

"నెల్లూరు చేరటానికి ఇంకా అరగంట పడుతుంది". వాచీ చూసుకుంటూ అక్కతో అంది భార్గవి.

అతనుకూడా వెంటనే వాచీచూసుకున్నాడు.

భార్గవికి లేచి ఆ చెంపా ఈ చెంపా వాయించుదామన్నంత కోపం వచ్చింది

ఎప్పుడూ చూపులివే. పైగా ఉద్ధరిస్తున్నటు వెకిలినవ్వులు.

"పాతికొండు సామాను తయారుచేపించి అమ్మ ఎలాంటిగాలో ఏమో! రెండు నిముషాలే అగుతుందేమో పాసింజరెక్కినా బాగుండేది" దిగులుగా అన్నది అరుణ

"మరేం ఫర్వాలేదులే! నేనున్నానుగా" భార్గవి భరోసా ఇచ్చింది.

ఇంతలో అతను చేయిచాపాడు.

మొదట భార్గవి తెల్లబోయింది.

తర్వాత ఆ చాపటం తనచేతిలోని విజయచిత్రకోసమని గ్రహించి చప్పున ఇచ్చింది. కాసేపు బొమ్మలుచూసి తిరిగి ఇచ్చేశాడతను.

నెల్లూరు వచ్చేస్తున్నది.

స్టేషన్ రాబోతుందనగా భార్గవిగభాలున లేచింది. అరుణకూడా లేచింది

"బాగా కొస్తారో లేదో!"

"ఖచ్చితంగా తెలీసుగా పనున్నట్లు. ఇవాళో రేపో వస్తామని వ్రాశాను"

"కాస్త ఈ సామాను అందిస్తారా!" అంది భార్గవి అతనితో.

"తప్పకుండా"అంటున్న అతనిమొహంలో వెయ్యి ట్యూబ్‌లైట్ల కాంతులు.

'అందమైన పెళ్ళికాని ఆడపిల్ల సాయం కోరితే కాదంటానా' అనే భావం ఆ కళ్ళజోడు వెనుక కళ్ళలో ఊహించుకుంది భార్గవి.

అరుణ, భార్గవి ముందుదిగారు.

అన్ని సామాన్లూ అతనే గబగబాదింపాడు. తర్వాత అతను కంపార్ట్‌మెంట్ తలుపు దగ్గరే నిలబడి ఇటే చూస్తున్నాడు.

అతనికి మళ్ళీ 'థాంక్స్' చెప్పవద్దని భార్గవి ముందుగా చెప్పటంవలన అరుణ అటు తిరిగి కూలీతో బేరమాడుతున్నది.

భార్గవికూడా అతన్ని గమనించనట్లుగా కూలీకేసి చూస్తున్నది.

ఇంకా నల్ల బడిన మొహంతో అవమానంగా ఫీలవుతున్నట్టున్నాడు. 'బాగా జరిగింది. ఇంతేకావాలి శాస్తి' అనుకుంది భార్గవికసిగా-

'పూర్ ఫెలో' అనుకుంది అరుణ.

ఇంతిలోగార్డు విజిల్ వేసి పచ్చజెండా ఊపాడు.

అతను ఇటే చూస్తున్నాడు.

వాళ్ళు పొగపాటునకూడా అతనికేసి చూడ లేదు.

సాగిపోతున్న రైల్లోంచి అతను దిగటం భార్గవిచూస్తే ఇంకెంత కోపగించుకునేదో!

"మొత్తానికి భలేపనిచేశావే! అతనిచేత అన్ని సామానులు మోయించి కనీసం కృతజ్ఞతలైన చెప్పనీయవు" విసుక్కుంది అరుణ.

"లేకపోతే ఏమిటక్కా! రైలెక్కిన దగ్గ ర్నుంచీ చూస్తున్నాను. ఒకటే వెర్రిచూపు. పిచ్చినవ్వు. ఆడపిల్లమొహం ఎరగనట్లు".

రైలు కదిలేటప్పుడు అతనిమొహం గుర్తు వచ్చి పకాపకా నవ్వింది భార్గవి.

వారి వెనగ్గా నడుస్తున్న అతను ఆ మాట లకు చిన్నగా నవ్వుకున్నాడు.

కూలీలచేత సామాన్లన్నీ రిక్షాల్లో సర్దించు కొని ఇల్లువైపు బయలుదేరారు అక్కాచెల్లెళ్ళు.

ఇల్లుచేరేసరికి పక్కింటావిడ తాళంచెవి ఇచ్చింది. ఇవాళోరేపో మేము రావచ్చని తాళం చెవి ఇచ్చి ఆఫీసుకు వెళ్ళంటారని అరుణ ఊహించింది.

ఇంటి తాళంతీసి సామానంతా లోపలికి చేర్చారు అతి ప్రయాసతో.

"మంచినీళ్ళుకావాలా" పక్కింటావిడ నీళ్ళు తెచ్చి ఇచ్చింది. ఇద్దరూ గబగబా చెరో గ్లాసు నీళ్ళుతాగారు.

"మీరు వస్తున్నట్లు మీవారికి తెల్సా!" అరుణను అడిచిందావిడ.

"తెలీదండీ! ఏం?"

"ఏం లేదులేమ్మా! నీ పసుపు కుంకుమలు గట్టివి తల్లీ! అబ్బాయికి పెద్ద గండం తప్పింది" ఆవిడ అనునయంగా అంది.

పన్నకారు!

"ఒరేయ్ అబ్బాయ్! నువు హైద్రాబాద్ నుంచి వచ్చేటప్పుడు పన్నకారు గాని చిన్న కారు గాని కొనుక్కురా" అన్నాడు వెంక ట్రావుతో అప్పలసామి.

"ఎందుకు బాబ్బా! మనకు ఎంబాసిడర్ ఫియట్ వున్నాయిగా" అన్నాడు వెంకట్రావు

"ఓరి వెర్రినాగన్నా! పన్నకారు రైతులకు చిన్నకారురైతులకు రాయితీలు ఇస్తున్నార్రా" అన్నాడు అప్పలసామి.

—డా. జి. సింగరాజు (కర్నూలు)

"ఏం జరిగిందండీ!"అరుణ హీనస్వరంతో అడిగింది.

భార్గవి మొహంలో భయం, కంగారు చోటు చేసుకున్నాయి. కాళ్ళు వణుకుతున్నాయి. ఆవిడ చెప్పబోయేది వినటానికి సర్వశక్తులూ కూడ దీసుకునే ప్రయత్నం చేస్తోంది.

"ఏమీ లేదు. నిన్న ప్రొద్దున అబ్బాయి. మామూలుగానే ఆఫీసుకి వెళ్తున్నాడట. టర్నింగ్‌లో లారీకి స్కూటర్ గుద్దేశాడట. దోవనపోయేవాళ్ళు హాస్పిటల్‌లో చేర్చారు. ఆఫీసు ప్యూన్ని పంపేదాకా నాకూ తెలీదమ్మా! చక్కగా కళకళ్ళాడుతూ వెళ్ళిన వాడు కట్లతో పడుకుని వుంటే కళ్ళు చెమర్చాయంటే నమ్ము. కాఫీ అదీ ఇచ్చివచ్చాను. మీకు టెలిగ్రాం ఇప్పించాడట. మీరొస్తే ఇవ్వమని ఇంటి తాళాలు ఇచ్చాడు". ప్రవాహంలా సాగిన ఆవిడ మాటలు విన్న అరుణ మొహం పాలి పోయి, మనిషి కుప్ప కూలిపోయింది.

భార్గవి కర్తవ్యం గుర్తుచేసుకుంది.

అక్కని తీసుకొని, హాస్పిటల్ అడ్రసు తెల్సుకొని బయలుదేరింది. ఇద్దరూ మరు క్షణంలో హాస్పిటల్ ముందు రిక్షా దిగారు.

రూము నెంబరు ఎనిమిదికోసం వెదుకుతూ నడుస్తున్నారు.

అవును-ఇదే ఎనిమిది.

లోపల అడుగుపెడుతూనే భార్గవి కంట బడిన దృశ్యంచూసి ఆశ్చర్యపోయింది.

ఇతను.....ఇక్కడ .....ఇదెలా సాధ్యం. బావగారు అంత ఆప్యాయంగా అతని చేయి పట్టుకొని మాట్లాడుతున్నారు.

ఇదరూ లోపలికి అడుగుపెట్టగానే వాళ్ళు మాట్లాడుకోవటం ఆపేశారు.

కోపం —సుబ్రహ్మణ్యం

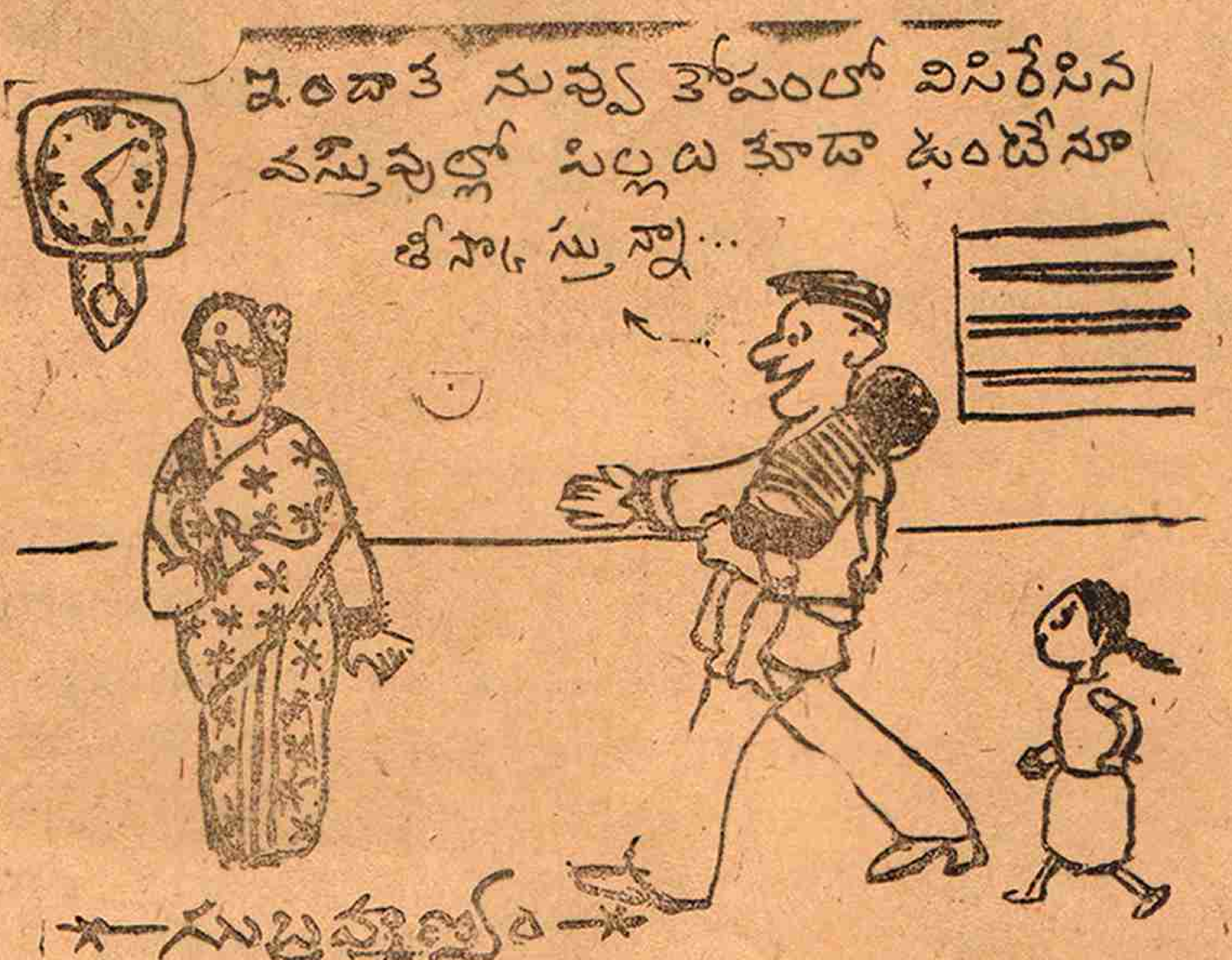

ఎలా ?

"మన ప్రాచీన సంపదను ఎలా కాపాడు కోవాలో చెప్పరా రామం" అడిగారు మేష్టారు. "మన స్కూల్ బిల్డింగ్‌ని కాపాడు కొంటు న్నట్లు సార్ !" తక్కున జవాబిచ్చాడు రామం.

—కోటంరాజు విశాలి (తెనాలి)

అక్కని చూసిన బావ ఆనంద్ మొహంలో శతకోటి దీపకాంతులు. ఆపదల్లో అయినవారి రాకకన్నా ఆనందంవుండదేమో!

"ఏమండీ! ఏమిటిదంతా!" దగ్గరికి వెళ్ళిన అరుణ కళ్ళనిండా నీళ్ళు.

కాలికీ, చేతికీ బ్యాండేజీతో వున్న బావని చూస్తే భార్గవి మనసు బాధతో నిండిపోయింది.

"ఎందుకేడుస్తావు పిచ్చీ! భగవంతుడు మనని చల్లగా చూడబట్టి కొద్దిలో తప్పిపోయింది. కొద్దిగానే గాయాలు తగిలాయి. త్వరలోనే తగ్గిపోతాయి. దిగులుపడకు" భార్య తలపై ఎడమచేయి వేసి నిమిరాడు ఆనంద్.

"ఏమ్మా భార్గవీ! టెలిగ్రాం అందిందా! మీ అక్కకి కొంచెం ధైర్యం చెప్పు" ఆనంద్ అలా అంటే భార్గవికి కంట నీరు తిరిగింది.

"ఎలా జరిగిందండీ!" అడిగింది మెల్లగా.

"మా మూలుగా ఆఫీసు కెళ్తున్నాను. టర్నింగ్‌లో ఎదురువచ్చిన లారీ రాంగ్ సైడ్‌లో వచ్చి కొట్టేసింది. నేను అప్పటికీ తెలివిగా ప్రక్కకి తీయబట్టి సరిపోయింది. లేకపోతే మనిషినే కనబడకపోదునేమో!.....అన్నట్లు మరిచాను. ఇతను ప్రకాష్. ఇంతవరకూ పరిచయం లేకపోయినా నాకు ప్రాణదానం చేసిన దేవుడు. ఈ యాక్సిడెంటులో రక్తం బాగా పోయిందట. నా గ్రూప్ బ్లడ్ దొరక లేదని డాక్టర్లు ఆదుర్దాపడ్డారట. ఇతని చుట్టా లెవరో ఈ హాస్పిటల్లో వున్నారని చూడటానికి వచ్చి, నా సంగతి తెలిసి తన రక్తం నా బ్లడ్ గ్రూప్‌కి సరిపోతే డొనేట్ చేశాడు. వీళ్ళది దగ్గర్లో ఊరే. ఈ రోజు మళ్ళీ నన్ను చూసి పోవటానికి వచ్చాడు".

అంత నీరసంలోనూ ప్రకాష్ గురించి ఆనంద్ అనర్గళంగా పొగుడుతున్నాడు కృతజ్ఞతాభారంతో.

భార్గవికి చెవులు పనిచేయటం మానేశాయి.

'ఇతను.... ఇంత సహృదయుడా! ఇంతటి మానవతామూర్తా! తనెంత నీచంగా అంచనా వేసింది! మనిషి ఆకారాన్నిబట్టి గుణాలు ఊహించటం ఎంత పొరపాటు' భార్గవి మనసులో అతన్ని గురించిన ఆలోచనలు ముసురుకున్నాయి. అతనికేసి కృతజ్ఞతగా చూసింది.

అతను మళ్ళీ అదే నవ్వు నవ్వాడు.

కానీ భార్గవికి ఇప్పుడా నవ్వు కోపం తెప్పించలేదు. మలయమారుతంలా చల్లగా హాయినిచ్చింది.

"మీకు నా కృతజ్ఞతలెలా చెప్పాలో తెలీటం లేదండీ! ఆజన్మాంతం మీకు ఋణపడి వుంటాము" అరుణ ప్రకాష్‌తో అనే మాటలు భార్గవి కళ్ళతోనే పలికించింది, అతనివైపు ఆరాధనగా చూస్తూ. ❋

రెండు దశాబ్దాలకు పైగా తన అమృత లేఖినితో
తెలుగు పాఠకులను ఉర్రూతలూగిస్తున్న ప్రఖ్యాత రచయిత్రి

ఆరెకపూడి (కోడూరి) కౌసల్యాదేవి
హైందవి
14.5.81 విడుదల!

వెల రూ.15 లు విడుదలకు ముందే ఆర్డరిస్తే రూ.14 లకే—
రూ.10 లు M.O చేయండి. మిగతా రూ.4 లకు V.P పోస్టులో పంపుతాము

నవజ్యోతి పబ్లికేషన్స్ ఏలూరురోడ్. • విజయవాడ-2
ఫోన్ 74005